

NYHETSBREV

Biblioteksutveckling Östergötland

Nyhetsbrev 9 2025 // [Prenumerera här](#)

Hej!

Det börjar närma sig årsslut men än är vi inte riktigt där. I det här som är årets näst sista nyhetsbrev försöker vi lista tips, nyheter och sådant som vi tror att du kan ha nytta och intresse av och vi avslutar det med en text från Malmsläatts bibliotek om hur de tar hand om sin seniorklubb.

Trevlig läsning, Biblioteksutveckling Östergötland

Ny medarbetare hos Biblioteksutveckling Östergötland, Lina-Lotta David

Sedan slutet av september har Lina-Lotta varit en del av Biblioteksutveckling Östergötland och kommer framför allt jobba med utvecklingsfrågor kopplade

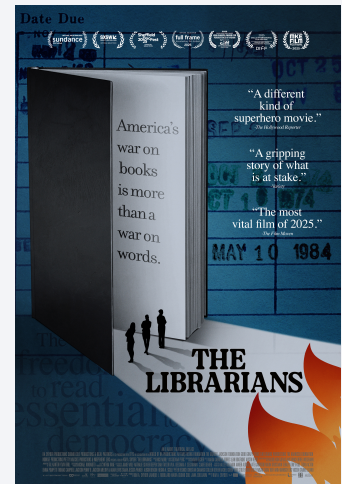
till demokrati samt medier och e-tjänster.

Svensk biopremiär av The Librarians

Sverige premiär! Vi är så stolta att vi på Biblioteksutveckling Östergötland tillsammans med Cnema i Norrköping får den stora äran att erbjuda svensk premiär på dokumentärfilmen The Librarians, i Norrköping, den **1 december**. Filmen har tilldelats flera priser och fått stor uppmärksamhet i USA. Det är en väldigt stark film som på nära håll följer skolbibliotekarier och andra som i vissa stater hamnar i skottlinjen i den pågående häxjakten, där litteratur om exempelvis svart historia, hbtqi-frågor eller sex rensas bort från hyllor och undervisning.

[Läs mer på filmens webbplats](#)

KB bjuder in till samtal om digitala böcker

Arbetar du som chef på folkbibliotek? I december bjuder Kungliga biblioteket (KB) in Sveriges folkbibliotekschefer till dialoger om digitala böcker. Dialogerna är en del av KB:s nya uppdrag om digitala böcker för folkbibliotek.

[Läs mer på KBs hemsida](#)

TellUs - bokfestival

6 december, 10.00 - 16.00

Bokmässan och scenprogram på Stadsbiblioteket i Linköping, scenprogram med bland andra Kalle Lind, Bianca Kronlöf, Anna Laestadius Larsson. De fyra vinnarna i tävlingen Unga berättare presenteras och Göta litteratur finns på plats för att informera om allt som Götabiblioteken har att erbjuda.

[Mer information och program hittar du på TellUs hemsida](#)

Turné med Dolda judiska liv

Joanna Rubin Dranger besöker fyra Götabibliotek mellan den **24 och den 27**

november. Hon presenterar sin bok *Dolda judiska liv*, med fem tecknade berättelser och över trettio intervjuer som gestaltar en utforskad erfarenhet av att leva med dold judisk identitet i Sverige. Biblioteksutveckling Östergötland arrangerar tillsammans med Götabiblioteken i Linköping, Finspång, Motala och Tranås som en del i 250 år av judiskt liv i Sverige.

24 november, 18.00 - 19.00, Linköpings Huvudbibliotek

25 november, 18.00 - 19.00, Finspångs bibliotek

26 november, 18.30 - 19.30, Motala bibliotek

27 november, 18.00 - 19.00, Tranås stadsbibliotek

Mer information hos judisktliv.se

Lesersørvis

Kursen riktar sig till dig som vill hjälpa människor till vidare läsning, inte minst du som arbetar med vuxenlitteratur. Det finns några platser kvar till den nya omgången som startar den **3 februari**.

Så här säger en av de som går kursen under hösten: *Tack för en väldigt intressant kurs, som redan gett mig en hel del nya verktyg att jobba med.*

Läs mer och anmäl dig i vårt kalendarium

Slå ett slag för Talboken kommer

Från och med nu kan den som har svårt att läsa svarttext, och som prenumererar på gratistidningen Östgöta Taltidning, få en digital Daisyspelare, router, uppkoppling och stöd från Taltidningshjälpen via Myndigheten för tillgängliga medier. Den som vill kan därmed byta ut sin analoga Daisyspelare mot en digital spelare. Det betyder också att fler talboksläsare får möjligheten att utnyttja tjänsten Talboken kommer.

Ring Östgöta Taltidning 010-103 93 20 för mer information.

Nationella minoriteter

Musik som vägen till finska språket

Den **3 december** presenterar vi i Region Östergötland ett sverigefinskt webinarium, med musikern och konstnären Love Antell och den välkända radioprofilen från programmet Levvyseppä, Pirjo Rajalakso. Här berättar de om sina erfarenheter, med finsk musik i centrum som

vägen till språk och kultur.

[I vårt kalendarium finns mer information](#)

Innan dess, den **18 november** presenterar Region Örebro sanningskommissionen för Tornedalingar, liksom en presentation av en utställning med tornedalskt tema. Webbinarierna ingår i samarbetet Minoritetsforum i Mellansverige.

[Läs mer hos Region Dalarna](#)

Ummikos - teater på Meänkieli

Tornedalsteatern och Riksteatern är på turné med Ummikos. En nyskriven pjäs om tornedalingarnas strävan från fyrtioalet fram till idag. Turnén kommer till **Linköping den 18 november** och till **Norrköping den 19 november**.

[Biljetter hittar du hos Riksteatern](#)

Konsert och utställning på finska självständighetsdagen

Den **6 december** är det konsert och utställningspremiär i **Linköpings domkyrka, kl. 17.00**. Det blir musik, allsång och tal och deltar gör biskop Marika Markovits, Sebastian Johansson, samt Eila och Elin Pöllänen. I samband med konserten öppnas utställningen Kvinnor och barn i kriget, hur firade man jul på hemmafronten.

25 år med minoritetslagen

I en ny artikel tipsar Elisabet Rundqvist från KB om resurser och arbetssätt för att lyfta verksamhet med och för de svenska minoriteterna. En möjlighet är att till exempel "synliggöra utan efterfrågan".

[Läs artikeln hos Digiteket](#)

Barn och unga

Läs för mig - podden

En podd producerad på Stadsbiblioteket i Halmstad som rör och berör barn och ungas språkutveckling och estetiska lärprocesser. Här finns mycket att inspireras av. Lyssna tex på *Myter och fakta kring flerspråkighet*, ett samtal mellan Karolina Larsson, logoped, forskare och författare, och Eva-Kristina Salameh, doktor i medicinsk vetenskap och logoped. Eller på ett samtal med Jonna Bornemark och hennes dotter Junia där de *"vrider världen"*.

[Myter kring fakta och flerspråkighet med två ikoner på Soundcloud](#)
[Jonna och Junia vrider världen och öppnar våra sinnen på Soundcloud](#)

Unga och bibliotek

24 november, 8.30 - 10.00, digitalt via Teams

Alla talar om barn och ungas delaktighet, men vad är det egentligen? Hur gör vi det möjligt och hur arbetar vi med det? Hur får vi barn och unga att känna att de kan påverka på riktigt? Träffen är för alla som arbetar med unga på bibliotek i Värmland, Östergötland eller Gotland.

[Läs mer hos Biblioteksutveckling Östergötland](#)

Barn, bibliotek, forskning

1-22 december

Regionbibliotek Stockholm arrangerar varje år en digital konferens; *Barn, bibliotek och forskning*.

Konferensen består av tre förinspelade föreläsningar och två intervjuer med biblioteksmedarbetare som berättar om sin verksamhet. Anmäl dig så har du tillgång till alltihop under tre veckor.

[Läs mer och anmäl dig hos Region Stockholm](#)

Stora ord för små

9 december, 8.30 - 10.00, digitalt

I arbetet med små barns språk- och läsutveckling så är god samverkan avgörande. Tillsammans når vi fler barn och familjer, och vi gör det på ett bättre sätt. Samverkan är en superkraft! Men hur gör man?

I denna andra träff i serien Stora ord för små pratar vi om vad samverkan är, hur man bygger upp den samt hur gemensamt lärande och utvärdering kan vara en del av samverkan. Du får ta del av inspirerande praktiska exempel på samverkan mellan bland annat bibliotek, förskola och BVC.

[Läs mer hos Digiteket](#)

Biblioteksutveckling Östergötland ordnar en kort stund för eftersnack direkt efteråt, 10.00 - 10.45.

[Länk till Teams](#)

Barn, bilderböcker och robotar

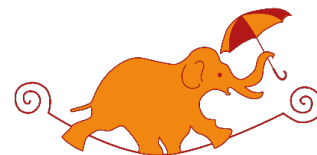
14 januari, 9.00 - 16.00, Goto10 i Linköping

Välkommen till en dag om digitalisering utifrån barnets perspektiv. Boksamtal utifrån boken *Chop Chop* av Linda Bondestam, föreläsning med Anett Sundqvist och workshop med Per Falk från Kvasar Makerspace. Till eftermiddagens workshop är det först till kvar som gäller.

[Mer information och anmälan i vårt kalendarium](#)

Elefanten

Svensk biblioteksförerings barnrättsutmärkelse Elefanten tilldelas biblioteket "Flow". De får priset bland annat för att genom bred samverkan ha skapat en tillgänglig, inkluderande och kreativ mötesplats för barn och unga. Grattis säger vi på Biblioteksutveckling Östergötland!

[Läs hela artikeln hos Svensk biblioteksförning](#)

MIK

Bli medieveten!

Nu lanserar Mediemyndigheten utbildningen Medieveten – en ny webbutbildning för dig som vill bli en mer medveten medieanvändare. Utbildningen hjälper dig att förstå och granska det digitala informationsflöde vi alla rör oss i. Genom film, interaktiva moment och övningar får du följa olika personers medievanor och uppleva hur en och samma händelse sprids på olika sätt och med olika information– helt beroende av den individuella medievardagen.

[Läs mer och anmäl dig hos medieveten.se](#)

MIK-frukost kring AI: Så navigerar du i en värld av falskt innehåll

19 november, 8.30 - 9.45, digitalt

Ett öppet frukostseminarium där vi pratar om AI och medie- och informationskunnighet (MIK). Under detta tillfälle bjuder vi på en kort omvärldsanalys av de senaste trenderna inom generativ AI. Vi kommer också att visa hur enkelt det är för vem som helst att skapa en falsk webbplats eller trovärdiga videoklipp – och vad det innebär för vår informationssäkerhet.

[Läs hela rapporten hos Region Västra Götaland](#)

Digital döstädning - ett sätt att visa omtanke

Varför är det viktigt att tänka på sitt digitala arv? Hur kan man hjälpa sina efterlevande genom att lämna instruktioner kring konton, filer och tjänster?

[Du hittar artikeln hos internetkunskap.se](#)

I en ny studie från Internetstiftelsen ser vi att många bryr sig om vad som händer med deras data, men få har tagit ställning.

[Du hittar rapporten hos svenskarnaochinternet.se](#)

AI och läsfrämjande, MIK och demokrati

Tre träffar där du får fördjupa dig i AI ur olika synvinklar. Jonna Steinrud förläser och leder samtalen kring tre olika ingångar till AI. Delta digitalt på ett eller flera tillfällen.

23 januari - AI möter läsfrämjande - Utveckla ert läsfrämjande arbete

3 februari - MIK i AI-eran - Navigera det nya informationslandskapet

25 februari - AI och demokrati - Biblioteket som mötesplats för dialog

Digiteket - vi tipsar om spännande innehåll!

Lekfull litteratur - mim som metod i berättande

Läs med hela kroppen är ett projekt där mim och teater används i litteraturförmedling. Det har startats av Expressteatern och riktar sig till bibliotekarier som arbetar med barn i lågstadieåldern.

[Läs artikeln hos Digiteket](#)

Unga läsande förebilder skapar gemenskap på sommarfritids

Bibliotek i Stockholms kommun har i flera år drivit projektet Läs äger, där ungdomar anställs som läsande förebilder på sommarfritids. Ett sätt för biblioteken att motverka lästappet hos barn under sommaren och samtidigt erbjuda ungdomar en värdefull första arbetslivserfarenhet.

[Läs hela artikeln hos Digiteket](#)

[Se inspirationsfilmer hos lasaager.se](#)

Silent books

När bilderna bär berättelsen. Läser man en bok som saknar text på ett annorlunda sätt? Silent Books är textlösa bilderböcker som möjliggör en gemensam läsning där fler kan vara delaktiga på lika villkor.

[Läs mer hos Digiteket](#)

Skolbibliotek

Digitalt fika: Läs lättare – Ryggsäcksmodellen

18 november, 14.30 - 15.15

Välkommen till ett digitalt samtal med Karin Salmsson om boken *Läs lättare – Ryggsäcksmodellen: kunskap & tips för läsfrämjare*.

[Läs mer och anmäl dig hos Biblioteksutveckling Östergötland](#)

Lättläst i skolan - möjligheter och utmaningar

Hur kan vi skapa ett klassrum där alla elever får ta del av engagerande litteratur – oavsett läsförmåga? Under denna fortbildning får du som skolbibliotekarie eller lärare i årskurs 4 och uppåt möjlighet att fördjupa dig i lättläst litteratur och hur den kan bli en nyckel till ökad delaktighet, läsglädje och språkutveckling. Föreläsare är Jenny Edvardsson.

[Läs mer i vårt kalendarium](#)

Banned Books, barnrätt och yttrandefrihet – rätten att läsa i fokus

11 februari, 9.00 - 16.00, Linköping

Hur står det egentligen till med barns rätt till läsning och yttrandefrihet i Sverige idag? Under den här dagen utforskar vi skolbibliotekets roll i ett demokratiskt samhälle där tillgång till litteratur inte alltid är självklar.

[Läs mer och anmäl dig hos Biblioteksutveckling Östergötland](#)

Delta i studie om hur skolan pratar om antisemitism

Hur pratar vi om antisemitism genom Schindler's list - eller annan fiktion - i klassrummet? Berättelser som MAUS, Pojken i randig pyjamas och Pianisten används i många klassrum för att diskutera antisemitism. Nu söker Linköpings Universitet lärare, skolbibliotekarier och elever i åk 4-6, 7-9 eller på gymnasiet som använder fiktion som en del av undervisningen till en studie på Institutionen för beteendevetenskap och lärande (IBL), Linköpings universitet. Studien görs av doktorand Maria Kjørning-Bertheau.

[Läs mer om studien hos Linköpings Universitet](#)

Notiser

Motstånd som kraft – UX i biblioteksvardagen

2 december, 8.30 - 10.30, digitalt via Zoom

Motstånd är något vi alla möter i förändringsarbete, oavsett om det kommer från kollegor, besökare eller oss själva. Men vad händer om vi ser motstånd som en resurs snarare än ett hinder? Kan det till och med vara en kraft som hjälper oss att tänka nytt och tillsammans forma bättre verksamheter? Psykologen Mikal Björkström och designforskaren Johan Blomkvist samtalar om motstånd i förändringsprocesser – hur det uppstår, vad det kan betyda och hur vi kan använda det konstruktivt. Finspångs bibliotek började arbeta med UX inom ett projekt riktat till pappor med små barn. Biblioteksmedarbetare berättar om hur

detta arbete växte till att omfatta hela personalgruppen, och hur man kan UX:a i biblioteksvardagen.

[Anmäl dig på vår hemsida](#)

MTM tar över Världens bibliotek

Kungliga biblioteket och Myndigheten för tillgängliga medier har kommit överens om att utöka sin samverkan kring bibliotekstjänster som förmedlar digitala böcker. I ett första steg innebär det att MTM kommer att ta ansvar för teknisk drift och förvaltning av tjänsten Världens bibliotek.

MR-dagar i Stockholm

Den **11-12 december** arrangeras en konferens på **Kistamässan** för den som intresserar sig för mänskliga rättigheter. Mer än 150 programpunkter med frågor som krympande demokratiskt utrymme, rasism, klimaträttvisa, aktivism, folkrätten, bistånd och migration.

[Hos Mänskliga rättighetsdagarna kan du läsa mer och anmäla dig](#)

//Nyfiken på//

Berättarcafé klubb 65+ på Malmslätts bibliotek

Text: Linda Salomonsson, Malmslätts bibliotek

Nu är vi inne på tredje året sedan starten våren 2023 med Berättarcafé klubb 65+ för att motverka ensamhet hos pensionärer. Det har kommit många besökare, mellan 20 - 30 deltagare på de flesta tillfällen, några gånger till och med 40 stycken, som är maxkapacitet för lokalen. Till min hjälp har jag en planeringsgrupp på cirka fem personer som bor eller jobbar i Malmslätt. Det är Resurspoolen, Kärna hembygdsförening, Flygvapenmuséums bibliotekarie, MAIK-gubbarna, Kärna vårdcentral och PRO Kärna, som jag kallar till möte i oktober respektive mars, så att vårt program hinner bli färdigt för att komma med i Linköpings stadsbiblioteks tryckta program-broschyr Alfa Omega

Vi försöker variera temat på föredragen så att det passar både män och kvinnor. Deltagarna består oftast till två tredjedelar av kvinnor, förutom när Bosse Lindman berättade om veteranbilar och Motorhistoriska Riksförbundet eller när Lars Danielsson berättade om Biltemas historia, då var det omvänd fördelning. Många har blivit stamisar och kommer regelbundet på nästan alla träffar medan vissa åker hit bara för ett enstaka tillfälle när det intresserar dem.

Under 2025 har vi haft berättelser från Samlarklubben Hans Brask, Veteranbilar och MHRF, om en bussresa till Rumänien med tiggare från Tullbron, Biltemas historia, Släktforskning om gården Smedstad och torpet Fröberget på Tinnerö. Guidad visning om Folkhemmet på Flygvapenmuseum, Vandring i Malmslätt med Hembygdsgården. Äldremottagningen på Kärna vårdcentral, Synskadades riksförbund, Musiktrubadur med 80-talslåtar för att fira vårt 40-årsjubileum i huset, Helikopterflottillen på Malmen samt Rockmusikens historia.

Vårens program 2026 kommer att ha berättelser om FAR = fysisk aktivitet på recept med Korpen och vårdcentralen, Tage Danielsson sällskapet firar 20-årsjubileum, Folkuniversitetet och Joakim Kävrestad ska berätta om säkerhet på Internet. Biblioteksmedarbetarna Mia Moberg och Anna Fahlbeck ska berätta om bibliotekens digitala tjänster och tillgängliga medier och Margit Hallquist Flygvapenmuseum ska berätta om lottorna.

Alla evenemang som Biblioteksutveckling Östergötland arrangerar hittar du på vår webb under [Kalender](#).

Det här är ett nyhetsbrev från Biblioteksutveckling Östergötland | [Avsluta prenumeration](#)

KONTAKT

Biblioteksutveckling Östergötland
Region Östergötland
581 91 Linköping

biblioteksutveckling@regionostergotland.se
www.regionbibliotekostergotland.se

